

anvendtes til Fyldestgjørelse af dets Fornødenheder, var det kun i Overensstemmelse med det fundamæntlige Formaal. Smidertid traf Loven af 1867 om Afsløsning af de ved Demarkationslinien paalagte Indfrænkninger den Bestemmelse, at Universitetet kunde faae 21 Tønder Land af det forhenværende Fæstningsterrain mod at give Bederlag i den gamle botaniske Haves Grund. Saa var det, at en kongelig Resolution i 1871 tillagde Universitetet en Trebiedel af denne Grund; men denne Trebiedel strøg man ved den nævnte Finantslovsanmærkning ind i Statskassen. Det siger jeg, er ikke at overlade Universitetet til Konjunkturerne. Nei, det er ligefrem ad Lovgivningens Veie at tage Midler fra det. Dernæst, samtidig med at man saaledes har taget, hvad der var henlagt til Universitetet, har man ladet det anvende sine Midler til Formaal, der i og for sig ikke vedkom det. Jeg skal i saa Henseende henvise til Loven af 29de December 1862 om Forening af det naturhistoriske Museum med Universitetet. I denne Lov staar der den Dag idag en Bestemmelse, ifølge hvilken der ved de aarlige Finantslove skal bestemmes det Bederlag, som Universitetet skal have; men denne Bestemmelse er aldrig bleven opfyldt. Og saa paa det Punkt har den finantslovgivende Myndighed altsaa ikke ydet Valuta for det Tilfald, Loven af 1862 har givet. Derved har Universitetet maattet anvende aarlig en stor Del af sine Midler til et Formaal, der i og for sig ligger udenfor det, thi Museet er ikke blevet indlemmet i Universitetet, kun forenet dermed, og vedkommer altsaa for en Del ikke Universitetet; forsaavidt ere derfor Udgifterne til dets Underhold ydede til Formaal udenfor Universitetets egentlige Niemed. Jeg huffer ikke i Dieblicket, hvor stort dette Bidrag skulde være, jeg forudsætter, det er mindst 16,000 Kr. aarlig, som Universitetet saaledes har Krav paa. Naar man nu regner disse Beløb sammen fra 1862 til Dato, hvormed fremkommer saa? — Dernæst er der den botaniske Haves Anlæg i et Omfang, som gaar langt ud over, hvad Universitetets Fornødenhed kræver; men desuagtet skal Universitetet udrede Udgifterne derved. Hvorledes, spørger jeg altsaa, er Formindskelsen i Universitetets Formue fremkommen? Er det en Følge af Konjunkturerne? Nei, det er en Følge af den finantslovgivende Myndigheds Fremgangsmaade med Hensyn til denne Sag, og man kan ikke der henvise til Konjunkturerens Indflydelse paa dette Omraade. Saa tør jeg altsaa sige, at man kan ikke indskyde sig under, at Formindskelsen er en Følge af den historiske Udvikling. Nei! Det er en Følge af den positive Fremgangsmaade, som den finantslovgivende Myndighed har fulgt. Men, siger saa det arede Medlem, det betyder ikke Andet, end at man kun vil udrydde de separate Fonds. Jeg skal ikke negte, at, da jeg spekulerede over, hvad der

egentlig kunde være Bevæggrunden til denne Fremgangsmaade, som er fulgt med Hensyn til Universitetet, standsede jeg naturligvis først ved den Betragtning, at man vilde udrydde alle disse smaa Kasser; men jeg sagde mig selv, at det kunde dog ikke være Grunden, thi den Fremgangsmaade, der er fulgt med Hensyn til Universitetet, er ikke en simpel Anvendelse af et almindeligt Princip, der er fulgt med Hensyn til de separate Fonds. De ere i Virkeligheden bleve behandlede meget uensartet, og til Bevis derfor skal jeg blot henvise til den Behandlingsmaade, der er bleven Kommunitetet tildelt. Det har faaet Lov til at beholde Alt, hvad der var dets lovlige Eiendom, man har ikke ved Finantslovanmærkninger gaaet hen og berøvet det Noget af det, som ved Lov var tillagt det; det er den store Fordel, det har nydt. For det Andet har man ikke trunget Kommunitetet til at anvende sine Midler til Formaal, der ikke vedkom det; nei, man har til det Yderste draget Omfarg for, at de kun bleve anvendte til de fundamæntlige Formaal, og paa den Maade har Kommunitetet i Aarenes Løb kunnet opsamle et Overflud fra Aar til andet, og den separate Fond er blevet forøget saaledes, at den nu er, jeg huffer ikke hvor stor, men den tæller adskillige Millioner. Nu stiller jeg disse to separate Fonds ved Siden af hinanden; de ere i det Væsentlige fuldstændig ensartede, de ere begge Statsinstituter grundlagte ved Statsmidler, virkende for Statsformaal og styrede af Statsautoriteter. Det ene, Universitetet, sørger for Studenternes Undervisning, det andet, Kommunitetet, sørger for de fattige Studenters Underhold. Men saa vil jeg spørge: Ere ikke disse separate Fonds i Henseende til Væsen og Formaal saa fuldstændig ensartede, at, hvis en Fremgangsmaade, der følges med Hensyn til den ene, skal være en Anvendelse af et almindeligt Princip, som følges med Hensyn til de separate Fonds, saa bør den samme Fremgangsmaade følges med Hensyn til den anden? Men der er en saa gennemgribende Forskiel paa Behandlingen af disse to Fonds, at jeg siger, at den Fremgangsmaade, der er fulgt med Hensyn til Universitetet, er ikke en saadan, der kan forklares som Følge af en Fremgangsmaade, der i det Hele følges overfor de separate Fonds, men er en Fremgangsmaade, der er særlig rettet imod Universitetsformuen, og saasnart dette maa erkendes, opstaar Uro og Uenighed, og man spørger sig selv: Hvad er

Rettelser.

Ep. 330, L. 21 f. n.: „uheldbringende“, læs: „heldbringende“.